

24. 5. 2026 – Charismata Ducha svatého

1. čtení: 2Sam 7, 18-29

Píseň: EZ675 – Přijď již, přijď Duchu stvořiteli

Základ kázání: Gal 5, 16-26

Kázání: Milí shromáždění,

o biblickém Hospodinu si lidé myslí i věří spoustu nesmyslů. Stejně také o Ježíši Kristu. Tak stejně platí i o třetí osobě svaté Trojice – Duchu svatém.

Například, že „musí teprve přijít.“ Že ho musíme prosit a přivolávat. Že „tady“ nějakým způsobem není – tak například právě zpívaná píseň. Velmi oblíbená. A velmi mylná. Stejně pomýlené jsou také představy „přítomnosti“ Ducha svatého. Jak je už od počátku křesťanství vyhláší charismatické a evangelikální skupiny: Glosolálie (mluvení jazyky). Schopnost uzdravovat. A další magické, kouzelnické projevy.

I to je hrubě antibiblické. Nepravdivé a vymyšlené. Apoštol Pavel také zcela *zapovídá* nesrozumitelné žvatlání na veřejnosti. Ještě zcela pomýleně vydávané za „mluvení jazyky.“ Vždyť podle Sk 2 jde o *výbavu* Duchem svatým ke *zvěstování evangelia všemu světu*. A tak mluvili apoštolové jazyky sice pro ně cizími, ale *srozumitelnými* těm, kteří zrovna byli kolem nich (Sk 2, 9-11).

Naprostý protiklad biblickému svědectví také v tomto je dodnes živý ve stejných kruzích a církvích. Ale i v církvích ostatních. I my rádi zpíváme o tom, jak tu ten Duch svatý přece není a musí teprve přijít. A pak, když se konečně uráčí přijít, *stejně magicky* „bude už všechno dobré.“ Lidé totiž ztratí svobodnou vůli – z působení Ducha svatého (!) – a všichni už budou jen loutkami a roboty v Boží ruce. A tak bude „sám od sebe“ mír a pokoj a „všechno dobré.“

Jak hluboce pohanská a antibiblická představa! Jak líná a vyhýbající se zodpovědnosti! Tak místo lidských výmyslů, fantazií, představ, pocitů a hloupostí, které znovu a znovu škodí, slyšme slova svatých Písem. Dary Ducha svatého jsou: Láska. Radost. Pokoj. Trpělivost. Laskavost. Dobrota. Věrnost. Pokora a věrnost. Sebeovládání.

Ó jak magické a nedostupné skutečnosti! Lidem tak *nepředstavitelné* a *nevykonatelné* skutečnosti! To přece vůbec nejsou skutečnosti, které považujeme znovu a znovu za samozřejmé. Zejména od druhých pro nás. Ačkoli obráceně ne.

A také o to apoštolovi – protože Bohu – jde: Dary Ducha svatého jsou *naprosto obyčejné věci*. A tak jsou *zcela dostupné všem*. Bez jediné výjimky. Protože Duch svatý je, překvapivě, *všudypřítomný*. Vždyť je to Bůh – stejně jako Otec i Syn! Vždyť je s nimi *jedné podstaty*. Tak *samozřejmě*, že je Duch svatý *všudypřítomný*. A tak i jeho dary, plody, ovoce, působení jsou *všudypřítomně* nabízeny *všem*. Ne jen nějakým vyvoleným, zvláštním, nepočtným. Nebo „až když něco.“ Ale *všem*. Vždy. Všude.

Ale jsou právě „jen“ nabízeny. Nejsou nikomu nuceny. Jako se nevnucuje ani Bůh Otec. Jako se *nikdy nikomu* nevnucoval ani Bůh Syn. A tak si každý člověk může *kdykoli* vybrat něco jiného než lásku, pokoj, pokoru, věrnost, sebeovládání atd. Vždyť o kolik lákavější je necudnost, bezuzdnost, hádky, opilství, nestřídmost, sebeneovládání a podobné věci. Jak *rádi* závidíme!

Tak problém *nikdy nebyl* v tom, že by snad někde Duch svatý *nebyl*. Stejně jako Bůh Otec i Bůh Syn byli spolu vždy přítomni *všemu*. Vždyť skrze Boha – Syna je *vše stvořeno* (J 1, 1-3). Boží Syn *není* jen ta zhruba třicetiletá, lidská, pozemská existence Ježíše z Nazareta!

A kolikrát už ve Starém Zákoně na někoho sestupoval Boží duch – Duch svatý. Vždyť je opět přítomen již od *druhé věty* Bible (Gn 1, 2!). *Tak* všudypřítomný je Duch svatý! Byl a je a bude i nad tou „propastí“ v tomto světě. Byl tu dávno před jakýmkoli člověkem. Tak je i dnes.

Jenže to je velký problém. Zní to totiž hezky a skvěle. Ale vyplývá z toho: To znamená, že problém je v *člověku*. Nikoli v Bohu. Ani v Duchu svatém. Problém je v *nás*. Jsme to *my*, kdo neslyšíme Boha. Kdo „nedovolujeme“ Duchu svatému působit, obdarovávat, proměňovat – zejména nás! Kdo (se) mu bráníme. Věříme, že i Duch svatý může působit, až když mu zazpíváme, aby přišel. Nebo až si „vyprosíme jeho přítomnost!“

Což jsou další nápadné důvody, proč je problém v *člověku*. Nikoli v Bohu. Nejde o to, že by Bůh nemluvil. Duch svatý nebyl přítomen – nebo nepůsobil. Problém je, že v lepším případě většinu lidí *nezajímají*. V horším, a mnohem častějším, případě Boha odmítáme. I v Duchu svatém. Možná *zejména* v Duchu svatém.

Vždyť musí splnit *naše* představy o „sestoupení Ducha.“ A „darech Ducha svatého.“ Ne ty biblické. Ne Boží řád. Ale *naše* představy a porozumění. Což je hluboký hřích. A působí jen *další vlastnoruční* oddělování se člověka od Boha. I od jeho Ducha. I Syna.

Protože tolik pohanství, sebestřednosti, pýchy, nepoučenosti a hlouposti a pověrečnosti *zůstává* v člověku. I v celoživotních křesťanech. Protože tak málo poznání Boha. Tak málo znalosti *jeho slova* už svatých Písem. Zato tolik nesmyslů, které jsme někde zaslechli, přečetli si, vymysleli si – o tolik líbivějších, než co je v Bibli!

Tak celý svět pláče nad nedostatkem lásky. Ale Duch svatý i s ovocem lásky je *všudy přítomný*. Celý svět se diví, proč je tolik radosti destruktivní, sobecké, bezohledné – protože to *není* radost z Ducha svatého. A tak je prosta sebeovládání a pokory a tichosti. Tolik lidí chce pokoj – ale ne Boží ani z podřízenosti Duchu svatému. Tolik lidí chce, aby *ostatní* byli trpěliví, laskaví, dobří, hodní, věrní – ale sami nebudou. Tolik lidí chce, aby *ostatní* byli disciplinovaní. Plni sebeovládání. Pokorní. Obětaví, pracovití. Ale opět v rozporu s Bohem i v Duchu svatém – *jen* ti ostatní. Jak hluboce *proti* Duchu svatému i Bohu!

Ale právě tím celý ten biblický oddíl začíná... Duch svatý je *proti* lidské přirozenosti – v *naprostém* protikladu.

A tak je zřejmé, proč tak málo přijímáme z Ducha svatého i v církvích. Tak málo, že běžně věříme tomu, že Duch svatý vůbec není. Není potřeba. A nebo „jen“ není zrovna přítomen.

Jenže opak je pravdou. Bez Ducha svatého není nic než pustý, prázdný, mrtvý svět, v němž je *pouze* propast (Gn 1, 2). Bez Ducha svatého *nemáme šanci* udělat cokoli dobrého – hle, lidská společnost v jakémkoli rozměru. A Duch svatý je přítomen *vždy*. Všude. *Nevyhnutelně*.

Jen nás nezajímá. Nechceme ho slyšet. Nechceme jeho ovoce ani dary. Nechceme, co *on sám* nabízí. Chceme, aby splnil *naši* vůli. Jako to děláme s Bohem Otcem – i Synem.

A jak obráceně např. král David. Vždyť *chtěl* postavit Bohu jeho první a *jediný* chrám. A prorok Nátan ho v tom nejprve *podpořil*. Co je na tom špatného? Tak moc, že Bůh to Davidovi *zakázal!* Dokonce se mu, velice slušně, ale vysmál. David *chtěl Bohu* stavět chrám a dům? Vždyť to *Bůh* postavil dům *Davidův* – ve všech smyslech slova! A ještě dostaví!

A když to vše Bůh Davidovi řekl, tak mesiášský král David... poslechl. Podřídil se. Naprostému opaku svého chtění a přirozenosti a

normálnosti i v náboženství. Ačkoli *tak moc chtěl* „to své“ – postavit Bohu chrám. To je přece dobré a správné – i podle nás dodnes!

Ale Bůh řekl *opak*. Opakovaně. Proč nám to nestačí? Protože jsme *tak vzdáleni* Bohu i v Duchu svatém. Tak převelice hluší a pyšní. Že máme pocit, že tady a támhle prostě nejsou („kde byl Bůh v Osvětimi?!“). Protože *my* si dnes Boží přítomnost i v Duchu svatém přece představujeme jako: Všechno je uděláno za nás.

Ale to opět nemá s biblickým svědectvím o Bohu společného nic. Nemá to nic společného s Abrahamem, Izákem, Jákobem, Mojžíše, Davidem, Samuelem, Ježíšem atd. Ti dělali *pravý opak* naší i dnešní představy o Božím působení a darech Ducha svatého: Činili Boží. Ačkoli chtěli opak. I Ježíš *tak strašně moc nechtěl* zemřít. Ale i on zakončil svou *modlitbu* slovy: *Ne co já chci. Ale co Ty chceš.*

Jaká láska! Jaký pokoj! Jaká trpělivost! Jaká laskavost! Jaká *dobrota*! Jaká věrnost, tichost, pokora! Jaké *sebeovládání*! No, vždyť to jsou dary Ducha svatého. Které Ježíš prokázal *také* v getsemanské modlitbě. A stejně také David ve své modlitbě.

Protože se podřizovali Duchu svatému. A protože to dělali *celý život*, bylo to pro ně snadné až samozřejmé. Jak obtížné a cizí to je však těm, kteří dělají opak: *Ne co Ty chceš, ale co já chci!* Takové Duch svatý vůbec nezajímá. Dokonce mu nedovolují ani být – ani „být přítomen.“

Tak máme, co jsme chtěli. Životy, rodiny, společnosti, sbory, církve bez Ducha. A tak *bezduché*. Prosty Božích darů. A tak *samozřejmě* plné lidské přirozenosti – protože Bůh je *naprostým protikladem* naší zkřivené přirozenosti. Tak i Duch svatý. A tak je i v evangelických sborech samozřejmě bezuzdnost, modlářství, čarodějství, rozbroje, hádky, žárlivost, podlost, rozpory, rozkoly, závist, nestřídmost... jak povědomě to o Nulích posledních 30 let zní, že?

Jakoby ta Bible měla pravdu! Už zase. A tak i v přínosnosti naší *podřízenosti* Duchu svatému. Kdyby pro nic, tak aby nebylo to vše hrozné, co i zde bylo naprosto samozřejmé – a přežívá dodnes.

Ale také proto, aby *bylo to dobré*. Ne „o nás bez nás.“ Ale z *našeho jednání podle Ducha svatého*. Podle davidovského i kristovského: *Ne co já chci. Ale co Ty, Bože, chceš.* Jak úžasný dar Ducha svatého to je!

Amen

Píseň: E392 – Z pravé víry vzchází; 1.-4. sloka